

12.7.2018

STANOVISKO

Výboru pre kultúru a vzdelávanie

pre Výbor pre zamestnanosť a sociálne veci

k zamestnanosti a sociálnym politikám v eurozóne
(2018/2034(INI))

Spravodajca výboru požiadaneho o stanovisko: Nikolaos Chountis

PA_NonLeg

NÁVRHY

Výbor pre kultúru a vzdelávanie vyzýva Výbor pre zamestnanosť a sociálne veci, aby ako gestorský výbor zaradil do návrhu uznesenia, ktorý prijme, tieto návrhy:

1. so znepokojením berie na vedomie pretrvávajúce sociálno-ekonomické rozdiely v eurozóne; domnieva sa, že rovnaký prístup k inkluzívnemu a ku kvalitnému vzdelávaniu a k príležitostiam na celoživotné vzdelávanie pre všetkých je podmienkou sociálno-ekonomickej konvergencie; v tejto súvislosti poukazuje na pretrvávajúce rozdiely medzi jednotlivými členskými štátmi a sociálnymi skupinami z hľadiska hlavných ukazovateľov v oblasti vzdelávania v EÚ;
2. je hlboko znepokojený tým, že v EÚ19 medziročne (2009 – 2016) klesal priemerný podiel všeobecných verejných výdavkov na vzdelávanie vyjadrený ako percento HDP¹; vyjadruje poľutovanie nad tým, že oblasť vzdelávania a odbornej prípravy bola vážne zasiahnutá úspornými politikami, a zdôrazňuje, že na podporu rovnosti a sociálneho začlenenia sú nevyhnutné verejné vzdelávacie systémy s dostatočnými zdrojmi; vyzýva preto na zmenu priorít makroekonomických politík eurozóny smerom k zvýšeniu verejných výdavkov v oblasti vzdelávania a odbornej prípravy ako investícií so silným multiplikačným účinkom; vyzýva Komisiu, aby do sociálneho prehľadu zaradila ukazovateľ výdavkov (najmä verejných) na vzdelávanie ako podiel HDP (alebo na študenta) s cieľom monitorovať výkonnosť členských štátov;
3. zdôrazňuje, že sociálne znevýhodnenie so sebou často prináša slabé výsledky v oblasti vzdelávania a naopak; okrem toho zdôrazňuje, že zamestnatelnosť v neustále sa meniacich vedomostných ekonomikách, a to aj medzi študentmi s inak podobnou špecializáciou, často závisí od nezanedbateľného rozsahu „mäkších“ zručností (komunikácia, kritické myslenie, spolupráca, kreatívna inovácia, sebadôvera a schopnosť učiť sa) okrem čitateľskej, matematickej a vedeckej gramotnosti; trvá na tom, že riadne financovaný systém kvalitného vzdelávania a celoživotného vzdelávania, ktorý skutočne podporuje právo na štúdium vedľajšími a podpornými politikami, a to aj prostredníctvom účinného systému štipendií, môže pomôcť prelomiť tento bludný kruh a podporovať sociálne začlenenie a rovnosť príležitostí;
4. zdôrazňuje, že napriek zlepšeniu hospodárstva v eurozóne a vytvoreniu nových pracovných miest zostáva nezamestnanosť mladých ľudí v niektorých členských štátoch neprijateľne vysoká, a hoci miery nezamestnanosti mladých ľudí od roku 2013 klesli, medzi členskými štátmi sa výrazne líšia;
5. s veľkým znepokojením berie na vedomie stále vysoký počet európskych občanov s nízkou úrovňou gramotnosti alebo s problémami s gramotnosťou vrátane funkčnej a mediálnej negramotnosti, ktorá vyvoláva vážne obavy z hľadiska zmysluplnej a účinnej účasti na verejnom živote a na trhu práce;
6. nabáda na podporu politík, ako je zavedenie duálnych vzdelávacích systémov; zdôrazňuje, že účinné prepojenie medzi vzdelávaním, výskumom, inováciou a pracovným trhom môže predstavovať rozhodujúci príspevok k vytváraniu pracovných

---

¹ Údaje Eurostatu.

miest;

7. zdôrazňuje, že bezpečné a primerané vzdelávacie prostredie je kľúčové pre dobré podmienky pre študentov a učiteľov; v tejto súvislosti vyzýva členské štáty, aby uskutočnili značné investície do údržby verejných zariadení, najmä škôl, a odstránenia architektonických prekážok;
8. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby vytvorili osobitné opatrenia v rámci politik v oblasti zamestnanosti, vzdelávania a sociálnych vecí s cieľom zabezpečiť účinné začlenenie osôb so zdravotným postihnutím a zo znevýhodneného prostredia;
9. poukazuje na potrebu plánovania a podpory organizovaných a aktualizovaných programov odborného poradenstva v školách, najmä na vidieku a v pohraničných, horských a ostrovných regiónoch;
10. podporuje mobilitu študentov, pracovníkov, športovcov a umelcov v EÚ a eurozóne; je však znepokojený tým, že značné rozdiely v životnej úrovni a pracovných podmienkach v eurozóne spôsobujú nedobrovoľnú migráciu, čo ešte viac zhoršuje účinky tzv. úniku mozgov; poukazuje na to, že kľúčovým predpokladom pre boj proti tomuto javu je vytvorenie kvalitných pracovných miest, ako aj podpora účinných stratégií v oblasti vzdelávania, odbornej prípravy a kariérneho poradenstva; požaduje, aby sa v rámci budúcich politik v oblasti vzdelávania a zamestnanosti tento jav účinne riešil aj prostredníctvom úplného rozvoja európskeho vzdelávacieho priestoru; zdôrazňuje potrebu vytvorenia európskej študentskej karty na podporu vzdelávacej mobility a uľahčenie vzájomného uznávania certifikátov, diplomov a odborných kvalifikácií, čím sa zníži administratívne zaťaženie a náklady pre študentov a inštitúcie vzdelávania a odbornej prípravy;
11. zdôrazňuje, že podľa referenčných kritérií pre odborné vzdelávanie a prípravu 2020 (ET 2020) by do roku 2020 malo mať menej ako 15 % pätnásťročných osôb nedostatočné zručnosti v oblasti čítania, matematiky a vedy; víta začlenenie referenčného kritéria slabých výsledkov vo vzdelávaní u pätnásťročných osôb (pre slabé výsledky v matematike z prieskumu Programu pre medzinárodné hodnotenie žiakov (PISA)) do nového sociálneho prehľadu; vyzýva však Komisiu, aby zahrnula aj nedostatočnú čitateľskú a/alebo vedeckú gramotnosť;
12. pripomína, že podľa referenčných kritérií pre odborné vzdelávanie a prípravu 2020 (ET 2020) by sa do roku 2020 malo najmenej 95 % detí (od 4 rokov do veku povinnej školskej dochádzky) zapojiť do vzdelávania v ranom detstve; zdôrazňuje, že oblasť „starostlivosti v ranom detstve“ zahŕňa v sociálnom prehľade len jeden ukazovateľ: deti do troch rokov vo formálnej starostlivosti; zdôrazňuje, že v ňom chýbajú informácie o zapojení starších detí pred dosiahnutím veku povinnej školskej dochádzky, ako aj informácie o rozsahu poskytovania starostlivosti o deti na základe počtu poskytovaných hodín;
13. berie na vedomie pozitívnu úlohu otvoreného vzdelávania a otvorených univerzít v procese získavania znalostí a zručností, najmä online programov odbornej prípravy pre zamestnancov, keďže ide o dynamickú formu učenia sa, ktorá spĺňa súčasné potreby a záujmy účastníkov;

14. považuje detskú chudobu za hlavný problém, ktorý by mala Európa riešiť vo veľkom; požaduje urýchlené vykonávanie záruky pre deti vo všetkých členských štátoch, aby všetky deti, ktoré teraz žijú v riziku chudoby, mohli mať prístup k bezplatnej zdravotnej starostlivosti, bezplatnému vzdelávaniu, bezplatnej starostlivosti o deti, dôstojnému bývaniu a riadnej výžive; zdôrazňuje význam prenatálnej starostlivosti a rozvoja v ranom detstve; požaduje inkluzívne vzdelávacie systémy na všetkých úrovniach vrátane mimoškolskej starostlivosti; zdôrazňuje, že vykonávanie záruky pre deti si vyžiada primerané financovanie na vnútroštátnej a európskej úrovni; požaduje preto zvýšenie jej financovania, pokiaľ možno prostredníctvom Európskeho sociálneho fondu a nového nástroja konvergencie pre eurozónu; požaduje, aby sa vnútroštátne verejné investície do záruky pre deti zväzili v rámci „strieborného pravidla pre verejné investície“ podľa Paktu stability a rastu;
15. zdôrazňuje, že jedným z cieľov záruky pre mladých ľudí je zabezpečiť, aby všetci mladí ľudia do 25 rokov získali kvalitnú ponuku zamestnania, ďalšieho vzdelávania, učňovskej prípravy alebo odbornej stáže do štyroch mesiacov od momentu, keď sa stali nezamestnanými alebo ukončili formálne vzdelávanie; požaduje preto úplné vykonávanie záruky pre mladých ľudí s dôrazom na kvalitné ponuky a účinnú podporu pre všetky osoby NEET¹; zdôrazňuje, že si to vyžaduje primerané financovanie v rámci budúceho viacročného finančného rámca (VFR na obdobie po roku 2020) vrátane zvýšenia prostriedkov Európskeho sociálneho fondu a rozšírenia iniciatívy na podporu zamestnanosti mladých ľudí na najmenej 21 miliárd EUR;- požaduje, aby sa vnútroštátne verejné investície do záruky pre mladých ľudí a integrácie dlhodobozamestnaných osôb počítali do „strieborného pravidla pre verejné investície“ podľa Paktu stability a rastu;
16. podporuje záruku získania zručností ako nové právo pre všetkých na získanie základných zručností pre 21. storočie vrátane digitálnej gramotnosti; domnieva sa, že záruka získania zručností by mala zahŕňať individualizované posúdenie vzdelávacích potrieb, kvalitnú ponuku vzdelávania, ako aj systematické potvrdzovanie získaných zručností a schopností a umožniť tak ich jednoduché uznávanie na trhu práce; zdôrazňuje, že záruka získania zručností je dôležitou sociálnou investíciou, ktorá si vyžaduje primerané financovanie na vnútroštátnej a európskej úrovni; požaduje preto zvýšenie financovania záruky získania zručností, pokiaľ možno prostredníctvom zvýšenia Európskeho sociálneho fondu a nového nástroja konvergencie pre eurozónu;
17. pripomína výzvu Európskeho parlamentu, aby sa prostriedky na program Erasmus+ v rámci budúceho VFR najmenej strojnásobili s cieľom osloviť omnoho viac mladých ľudí, organizácií mládeže a žiakov stredných škôl a učňov v Európe; požaduje, aby sa venovala osobitná pozornosť osobám pochádzajúcim zo znevýhodneného sociálno-ekonomického prostredia s cieľom umožniť im účasť na programe, ako aj osobám so zdravotným postihnutím v súlade s povinnosťami EÚ a členských štátov podľa Dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím (UNCRPD);
18. požaduje, aby sa pri vykonávaní Paktu stability a rastu uplatňovalo „strieborné pravidlo“ pre verejné investície, konkrétne, aby sa zväzili určité verejné sociálne investície s jasným pozitívnym vplyvom na hospodársky rast (napr. záruka pre deti, záruka pre mladých ľudí a záruka získania zručností) ako oprávnené na zvýhodnené

---

¹ NEET: nie sú zamestnaní, ani nie sú v procese vzdelávania alebo odbornej prípravy.

zaobchádzanie pri posudzovaní deficitu verejných financií a súladu s pravidlom 1/20 týkajúcim sa znižovania dlhu; zdôrazňuje, že fiškálna konsolidácia by nemala ohrozovať vnútroštátne spolufinancovanie európskeho financovania sociálnych investícií;

19. požaduje primerané financovanie v rámci budúceho VFR s cieľom riešiť zvýšené potreby; požaduje najmä:
  - a) posilňovanie iniciatívy na podporu zamestnanosti mladých ľudí, s financovaním najmenej vo výške 3 miliárd EUR ročne, dostupných v osobitnom rozpočtovom riadku;
  - b) podstatné zvýšenie financovania Európskeho sociálneho fondu;
20. pripomína strategický potenciál kultúrneho a kreatívneho priemyslu ako zdroja pracovných miest a bohatstva v EÚ; zdôrazňuje, že kultúrny a kreatívny priemysel tvorí 11,2 % všetkých súkromných podnikov a 7,5 % všetkých osôb zamestnaných v celom hospodárstve EÚ a vytvára 5,3 % celkovej európskej hrubej pridanej hodnoty; zdôrazňuje úlohu kultúrneho a kreatívneho priemyslu pri zachovaní a podpore európskej kultúrnej a jazykovej rozmanitosti a ich príspevok k hospodárskemu rastu, inovácii a zamestnanosti, najmä zamestnanosti mladých ľudí;
21. vyzýva Komisiu, aby v plnej miere využila potenciálne synergie medzi politikami EÚ s cieľom účinne využiť financovanie, ktoré je k dispozícii v rámci programov EÚ (ako sú Horizont 2020, Nástroj na prepájanie Európy, Erasmus+, program Európskej únie v oblasti zamestnanosti a sociálnej inovácie (EaSI), Kreatívna Európa a COSME) a európskych štrukturálnych a investičných fondov (EŠIF) na podporu viacerých projektov v oblasti kultúrneho a kreatívneho priemyslu; konštatuje, že najmä v prípade programov Kreatívna Európa a Horizont 2020 a v prípade štrukturálnych fondov (EFRR a ESF) by sa mala úloha a vplyv kultúrneho a kreatívneho priemyslu na rast, zamestnanosť a územnú súdržnosť osobitne posúdiť a ďalej podporovať; zdôrazňuje, že tento proces by mal poskytovať pevný a zosúladený základ pre preskúmanie VFR a štruktúry budúcich programov EÚ po roku 2020;
22. požaduje skutočnú revíziu politík EÚ a členských štátov v oblasti vzdelávania, odbornej prípravy a zručností s cieľom bojovať proti javu predčasného ukončenia školskej dochádzky a rastúcemu počtu mladých ľudí, ktorí nie sú zamestnaní, ani nie sú v procese vzdelávania alebo odbornej prípravy (NEET), a zabezpečiť tak vzdelávanie a celoživotné vzdelávanie zamerané na začlenenie; zdôrazňuje, že tieto politiky zamerané na mladých ľudí, ktoré by sa mali zameriavať aj na celoživotné vzdelávanie, by mali holistickým spôsobom podporovať osobný a spoločenský rozvoj a nebyť navrhnuté tak, aby uspokojovali výlučne požiadavky pracovného trhu.
23. zdôrazňuje, že primerané investície a plánovanie v oblasti vzdelávania, najmä v oblasti digitálnych zručností a programovania, sú nevyhnutné pre zabezpečenie konkurenčného postavenia Únie, dostupnosti kvalifikovanej pracovnej sily a zamestnatel'nosti tejto pracovnej sily;
24. vyzýva Komisiu, aby mladým ľuďom poskytla stimuly a technickú pomoc pri vytváraní ich podnikov a aby navrhla opatrenia na podporu podnikania prostredníctvom školských učebných osnov v členských štátoch;

25. žiada vnútroštátne orgány, aby podporili spoločnosti, a to aj prostredníctvom udelenia daňovej úľavy alebo stimulov v oblasti príspevkov sociálneho zabezpečenia, aby investovali do odbornej prípravy svojich zamestnancov a prijímali nových absolventov stredných a vysokých škôl;
26. domnieva sa, že v záujme riešenia nedostatku zručností a nesúladu medzi ponúkanými a požadovanými zručnosťami v Únii je nevyhnutné lepšie zosúladenie zručností a pracovných miest a zlepšenie vzájomného uznávania kvalifikácií;
27. uznáva a odsudzuje zneužívajúce pracovné podmienky, s ktorými sa často stretávajú profesionálni športovci, ako je nepravá samostatná zárobková činnosť, neplatenie mzdy, neprimeraná úroveň zdravotného poistenia a dôchodku, a poukazuje na potrebu zmeny existujúceho regulačného rámca; vyzýva Komisiu, aby predložila komplexný akčný plán na podporu dôstojných pracovných podmienok pre profesionálnych športovcov, najprv v krajinách eurozóny, ktoré by sa vzťahovali na všetkých sociálnych partnerov v športovom odvetví.

INFORMÁCIE O PRIJATÍ VO VÝBORE POŽIADANOM O STANOVISKO

Dátum prijatia	11.7.2018
Výsledok záverečného hlasovania vo výbore	+: 22 -: 2 0: 4
Poslanci prítomní na záverečnom hlasovaní	Isabella Adinolfi, Dominique Bilde, Andrea Bocskor, Nikolaos Chountis, Silvia Costa, Damian Drăghici, Angel Dzhambazki, Jill Evans, María Teresa Giménez Barbat, Petra Kammerevert, Svetoslav Hristov Malinov, Rupert Matthews, Luigi Morgano, Momchil Nekov, Michaela Šojdrová, Helga Trüpel, Sabine Verheyen, Julie Ward, Bogdan Brunon Wenta, Theodoros Zagorakis, Bogdan Andrzej Zdrojewski, Milan Zver
Náhradníci prítomní na záverečnom hlasovaní	Elena Gentile, Sylvie Guillaume, Morten Løkkegaard, Liadh Ní Riada, Algirdas Saudargas
Náhradníci (čl. 200 ods. 2) prítomní na záverečnom hlasovaní	Ivo Vajgl

ZÁVEREČNÉ HLASOVANIE PODĽA MIEN VO VÝBORE POŽIADANOM O STANOVISKO

22	+:
EFDD	Isabella Adinolfi
GUE/NGL	Nikolaos Chountis, Liadh Ní Riada
PPE	Andrea Bocskor, Svetoslav Hristov Malinov, Algirdas Saudargas, Michaela Šojdrová, Sabine Verheyen, Bogdan Brunon Wenta, Theodoros Zagorakis, Bogdan Andrzej Zdrojewski, Milan Zver
S&D	Silvia Costa, Damian Drăghici, Elena Gentile, Sylvie Guillaume, Petra Kammerevert, Luigi Morgano, Momchil Nekov, Julie Ward
Verts/ALE	Jill Evans, Helga Trüpel

2	-
ECR	Angel Dzhambazki, Rupert Matthews

4	0
ALDE	María Teresa Giménez Barbat, Morten Løkkegaard, Ivo Vajgl
ENF	Dominique Bilde